

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Internet: www.rotterdam.nl

Van: Bo Zwemmer
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Ons kenmerk: M2212-8502 - 22bo007664

Onderwerp: Openingstijden
speelautomatenhallen

Datum: 21 december 2022

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

In Rotterdam worden 12 speelautomatenhallen geëxploiteerd, dit aantal is gemaximeerd door middel van de Algemene plaatselijke verordening Rotterdam 2012 (APV). De afgelopen jaren heeft een proef met verruimde openingstijden van speelautomatenhallen plaatsgevonden. Ik informeer uw raad met deze brief over de uitkomsten van de proef en het vervolgproces om te komen tot aangepaste openingstijden voor alle Rotterdamse speelautomatenhallen.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Raadsvoorstel over vaststellen wijziging van de Algemene plaatselijke verordening Rotterdam 2012 (22bb007873)
- Uitvoeringsplan horeca (22bb007875)

Toelichting:

Opzet proef openingstijden speelautomatenhallen

De openingstijden van speelautomatenhallen zijn in tegenstelling tot de horeca niet gereguleerd in de APV, maar in de exploitatievergunning van een speelautomatenhal. Stedelijk wordt aangesloten bij de openingstijden van de avondhoreca, van zondag tot en met donderdag tot 01:00 uur, op vrijdag en zaterdag tot 02:00 uur.

In 2019 is naar aanleiding van een advies in het horecagebiedsplanproces van de gebiedscommissie Centrum besloten om een proef te starten met verruimde openingstijden voor speelautomatenhallen. Gedurende de looptijd van de proef mochten deelnemende speelautomatenhallen dagelijks geopend zijn tot 04:00 uur. De proef was beperkt in omvang. Door de coronacrisis en de gedwongen sluiting van speelautomatenhallen is de proef een aantal keer verlengd. Het doel van de proef was om te bezien of de openbare orde dan wel het woon- en leefklimaat door verruimde openingstijden van speelautomatenhallen aangetast worden.

Daarnaast heeft de gemeente een onderzoek laten uitvoeren naar de gevolgen van ruimere openingstijden bij speelautomatenhallen voor de volksgezondheid (verslaving).

Uitkomsten proef

Bij de DCMR Milieudienst Rijnmond en de gemeente zijn sinds de start van de proef geen overlastmeldingen binnengekomen. De politie geeft aan dat er vanaf 2020 geen noemenswaardige incidenten zijn geweest. Dit geldt voor de speelautomatenhallen die deelnamen aan de proef, maar ook de speelautomatenhallen die regulier geopend waren. Wel geeft de politie aan dat het verruimen van de openingstijden kan leiden tot meer publieksstromen en daardoor in theorie debet kan zijn aan meer overlast.

In opdracht van de gemeente is het onderzoek Speelruimte in het Rotterdams kansspelbeleid (21bb9301) uitgevoerd door het Instituut voor onderzoek naar Leefwijzen & Verslaving (IVO). Dit onderzoek is uitgevoerd in de periode 1 september 2020 tot januari 2021. Onderzocht is of de toegankelijkheid van kansspelen ook de kans op het ontwikkelen van kansspelverslaving verhoogt. Er is een literatuurstudie verricht en onderzocht wat exploitanten, verslavingsexperts en casinobezoekers zeggen over de relatie tussen verslavingsrisico's en verruiming van openingstijden. Uit het onderzoek blijkt dat direct wetenschappelijk bewijs voor het ontwikkelen of verergeren van kansspelproblemen door ruimere openingstijden zwak is. De onderzoekers concluderen dat naar aanleiding van dit onderzoek sprake is van een beheersbaar extra risico op de ontwikkeling of verergering van kansspelproblemen.

Bij de resultaten van het onderzoek zijn enkele kanttekeningen te maken. Het onderzoek is uitgevoerd tijdens de coronacrisis, waardoor tijdens een deel van de onderzoeksperiode de speelautomatenhallen gesloten waren. Dit heeft de werving van spelers bemoeilijkt. Een tweede kanttekening is dat we niet weten hoeveel Rotterdammers behoren tot de risico- of problematische spelers binnen de speelautomatenhallen. Deze vraag is niet meegenomen in het onderzoek omdat het moeilijk meetbaar is. Ook een schatting op basis van de landelijke cijfers geeft geen goed beeld. Landelijke cijfers gelden voor alle vormen van legale kansspelen samen. Daarbij zoekt slechts een klein deel van de probleemspelers hulp.

Uit aanvullend literatuuronderzoek blijkt dat gokken in de recente literatuur steeds meer wordt erkend als een probleem voor de volksgezondheid. Denk bijvoorbeeld aan het ontstaan van schulden en stress, ruzies die ontstaan met familie, een gebrek aan diversiteit in de dagbesteding enzovoorts. Een hogere participatie in kansspelen kan direct samenhangen met het optreden van meer problemen; 10% meer uitgaven aan gokken verhoogt de kans om een tijdelijke lening af te sluiten met 50% (Abbott, M.W. 2020). In een studie van Williams et al. wordt de hypothese dat beperking van openingstijden leidt tot een verminderde mogelijkheid om te gokken, wat vervolgens leidt tot minder gelegenheid voor problematisch gokgedrag, aannemelijk geacht.

Eén van de dimensies bij het vaststellen van het risicopotentieel van een kansspel is de continuïteit van het spelen. Kansspelautomaten kunnen langer dan drie uur worden gespeeld en dragen daarmee relatief veel bij aan het risicopotentieel. Het verruimen van openingstijden draagt volgens een studie bij aan het risico op het ontwikkelen van gokproblemen (De Bruin, 2017).

Verder wordt in de literatuur een aantal factoren genoemd dat bijdraagt aan gokproblematiek of een relatie hiermee heeft: persoonskenmerken waaronder mensen met een lage sociaaleconomische status, de relatie tussen alcohol en gokken (alcoholgebruik stimuleert risicovol gokgedrag en vice versa), de snelheid van het kansspel (tijd die tussen inleg en uitkomst zit). Speelautomaten vallen in de groep kansspelen met het hoogste risico op problematisch gokgedrag.

Conclusie proef en vervolg

Het dagelijks geopend zijn van speelautomatenhallen tot 04:00 uur kan door meer en latere publieksstromen debet zijn aan een toename van overlast. Wetenschappelijk bewijs voor het ontwikkelen of verergeren van kansspelproblemen door ruimere openingstijden is volgens het uitgevoerde onderzoek zwak, maar verslavingsexperts betogen dat er wel degelijk een vergroot risico is. Bij de resultaten van het uitgevoerde onderzoek zijn kanttekeningen te maken. Ook vindt het college dat bij het structureel dagelijks verruimen van de openingstijden tot 04:00 uur onvoldoende rekening gehouden wordt met individuen, families en gemeenschappen die worden getroffen door de mogelijke schade van gokken. Dat die mogelijke schade kan ontstaan blijkt uit aanvullend literatuuronderzoek. Gezien de uitkomsten van de evaluatie en de mogelijke verruiming van de openingstijden van de avondhoreca (zie raadsvoorstel 22bb007873), wordt het wenselijk geacht de openingstijden van speelautomatenhallen beperkt te verruimen met één uur op de uitgaansavonden (vrijdag en zaterdag). Zo komt het college tegemoet aan de wens tot verruiming, zonder het welzijnsbelang in een tijd waarin de bestaanszekerheid van mensen reeds onder druk staat, uit het oog te verliezen. Het gelijk houden van de openingstijden met de avondhoreca biedt eveneens duidelijkheid aan toezichthouders en draagt bij aan het beheersbaar houden van publieksstromen en het voorkomen van daarmee gepaarde overlast.

Het college zal aan uw raad in het tweede kwartaal van 2023 een voorstel tot wijziging van de APV sturen (beoogde inwerkingtreding 1 juli). In dit voorstel wordt het structureel verruimen van de openingstijden van speelautomatenhallen met één uur op uitgaansavonden opgenomen. Als de gemeenteraad besluit om de openingstijden van de avondhoreca niet te verruimen, dan zal het college ook geen verruiming voor speelautomatenhallen aan uw raad voorstellen. In beide scenario's zal aan de raad voorgesteld worden om de openingstijden van speelautomatenhallen te reguleren in de APV. Dit biedt de gemeente, als daar aanleiding toe is, de mogelijkheid om stedelijk te sturen op de openingstijden. Bij een wijziging van de openingstijden in de toekomst hoeft een bestaande vergunning dankzij regulering in APV niet opgebroken te worden, dit is daarom makkelijker te realiseren.

Als uw raad in februari besluit om de openingstijden van de avondhoreca te verruimen, dan zal ik in het kader van het verbeteren van onze dienstverlening aan alle speelautomatenhallen toestemming verlenen om vooruitlopend op de APV-wijziging op vrijdag en zaterdag tot 03:00 uur te exploiteren. Vanzelfsprekend onder voorbehoud van uw besluitvorming hieromtrent. Voor in ieder geval drie speelautomatenhallen loopt de toestemming om als proef dagelijks te exploiteren tot 04:00 uur op 1 januari 2023 af. Aan deze drie deelnemers bied ik de komende maand alvast toestemming om op uitgaansavonden tot 03:00 uur te exploiteren. Deze toestemming trek ik in als uw raad in februari besluit om de openingstijden van avondhoreca niet te verruimen.

De vierde deelnemer aan de proef heeft naar aanleiding van een gerechtelijke uitspraak pas in de zomer van 2022 toestemming gekregen om twee jaar lang dagelijks te exploiteren tot 04:00 uur, dit besluit blijft in het kader van het zijn van een betrouwbare overheid in stand.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Geen

Met vriendelijke groet,

Ing. A. Aboutaleb
Burgemeester